

Súbežné poberanie dávok pri starostlivosti o dieťa

Počas tehotenstva a starostlivosti o dieťa majú rodičia nárok na poberanie dávok, ktoré sčasti kompenzujú výpadok príjmu alebo prispievajú na zabezpečenie riadnej starostlivosti o dieťa. Aké dávky môžu poberať súbežne obaja rodičia a poberanie ktorých dávok sa navzájom vylučuje? Kedy je možné pracovať počas poberania dávky viažucej sa na starostlivosť o dieťa?

Poberanie viacerých dávok nemocenského poistenia

V zákone o sociálnom poistení sa vylučuje súbežné poberanie niektorých nemocenských dávok. Zamestnanec nemá nárok napr. na výplatu nemocenského za dni, počas ktorých má nárok na výplatu materského. Toto sa týka napr. žien, ktoré sú PN pred nástupom na materskú dovolenku (resp. pred vznikom nároku na dávku materské). Na ošetrovné nemá zamestnanec nárok za dni, počas ktorých sa mu vypláca náhrada príjmu pri dočasnej PN alebo má nárok na výplatu nemocenského či materského.

Ako je to s ošetrovným v prípade, že starostlivosť potrebuje viac detí zamestnanca? Môžu ho poberať súčasne obaja rodičia? Ošetrovné sa vypláca za to isté obdobie osobného a celodenného ošetrovania jednej alebo viac osôb alebo osobnej a celodennej starostlivosti o jedno alebo viac detí len raz a len jednej osobe a v tom istom prípade len raz a len jednej osobe. V „tom istom prípade“, znamená, že ide o rovnaké dieťa a rovnaký dôvod.

Príklad 1: Zamestnankyňa má 2 deti, ktoré sú v rovnakom čase choré. Môže zamestnankyňa poberať ošetrovné na jedno dieťa a jej manžel (otec) na druhé dieťa?

Áno. Nárok na ošetrovné sa posudzuje u každého rodiča samostatne. V tom istom čase si matka môže uplatniť nárok na ošetrovné na jedno dieťa a otec na druhé dieťa.

Príklad 2: Zamestnankyňa má 2 deti, ktoré navštevujú rovnakú škôlku. Škôlka je počas prázdnin uzatvorená z rozhodnutia zriaďovateľa. Môže si uplatniť nárok na ošetrovné postupne na každé dieťa?

Áno. Zamestnankyňa si môže uplatniť nárok na ošetrovné v rozsahu 14 dní na jedno dieťa a potom opäť 14 dní na ďalšie dieťa.

Príklad 3: Dieťa je choré 14 dní. Podľa lekára si dieťa vyžaduje ošetrovanie inou osobou (vzniká nárok na tzv. krátkodobé ošetrovné). Môže matka požiadať o ošetrovné na 7 dní a otec na zostávajúcich 7 dní?

Nie. Nie je možné, aby si rodičia rozdelili ošetrovanie toho istého dieťa z rovnakého dôvodu. Výmena ošetrovujúcich je možná len v prípade tzv. dlhodobého ošetrovného, ktoré sa poskytuje najviac v rozsahu 90 dní.

Materské a otcovské

Môžu obaja rodičia súčasne poberať dávku materské na jedno dieťa? Áno, ale len v určitom období.

Vznik nároku na dávku materské je u matky viazané na očakávaný deň pôrodu, ktorý určil lekár. Začiatok poberania materského si žena môže určiť kedykoľvek od začiatku 8. týždňa pred očakávaným dňom pôrodu do samotného pôrodu. Ak si však z vlastnej vôle (tzn. nie z dôvodu predčasného pôrodu) uplatní nárok na materské neskôr ako začiatkom 6. týždňa pred očakávaným dňom pôrodu, príde o časť nároku.

Otec dieťaťa má väčšiu flexibilitu pri určení, v akom období bude čerpať svoj nárok na materské. Celkový nárok si otec môže rozdeliť na 2 časti – tzv. otcovské a materské. Otcovské môže poberať len v období od narodenia dieťaťa do konca 6. týždňa od narodenia dieťaťa v rozsahu najviac 14 dní. Ak v je v tomto období dieťa hospitalizované v zdravotníckom zariadení (mimo štandardnej popôrodnej sta-

